

Jak być 'ą, ę'?

WĄSY SPĄSOWIEĆ
TRĄBKA KĄSEK ŁĄD
DĄSAĆ SIĘ RĄCZY
SKĄD GRAŻEL BŁĘDY
ŁĄKA KĄDZIEL PĄCZEK
KRETY RZĘSA GĘSTY
TRZAŚĆ SIĘ DRAŻEK SAĞ

Mała ściągą dla uczących się przemawiać

Kiedy poprzedzają:

S, Z, SZ, RZ/Ż, H/CH

ą = o +

ę = e +

pląs, gąszcz, wąchać
więzy, męźny

Wypowiadamy dosłownie, jak gdybyśmy
pod koniec tręcali strunę!

Kiedy poprzedzają:

Ć/CI LUB DŹ/DZI

ą = o + ń

ę = e + ń

ciąć, ględzić, szczędzić,
chęci, kręcić

Pod koniec artykulacji przenosimy
nosowość na dodatkowe ń

Kiedy poprzedzają:

Ś/SI LUB Ź/ZI

SPOSÓB I

ą = o +

ę = e +

SPOSÓB II

ą = o + ń

ę = e + ń

więzić, ukąsić, gęś,
gałęzie, prząść

Albo sposób pierwszy, albo drugi

Krótkie wyjaśnienie

CO WIDZĘ?

pląs

więzy

ciąć

kręcić

ukąsić

gęś

CO MÓWIĘ?

pląs

więzy

ciońć

kreńcić

ukąsić/ukońsić

gęś/geńś

Kiedy poprzedzają:

P, B, T, D, CZ, K, G

ą = o + m albo n

ę = e + m albo n

trąba, skąpy, pręt, sąd,
dręczy, pąk, drań

Przed P i B nosowe kończą się na M,
przed pozostałymi - na N

Krótkie wyjaśnienie

CO WIDZĘ?

CO MÓWIĘ?

trąba

tromba

skąpy

skompy

sąd

sont

dręczy

drenczyć

pąk

ponk

Kiedy ą i ę znajdują się przed k i g, język podczas wymawiania n powinien podnosić się bardziej z tyłu niż zwykle

Kiedy ę poprzedza:

L LUB Ł

SPOSÓB I

ę = e

SPOSÓB II

ę = e +

bardzo delikatnie

jęli, dęty,
wzdęto, klętaś

Albo jako ustne E, albo z delikatnym unosowaniem (mniejszym niż zwykle)

Kiedy są na końcu:

$$A_{\zeta} \Rightarrow a = 0 +$$

bardzo delikatnie

$$E_{\zeta} \Rightarrow \begin{array}{l} \text{SPOSÓB I} \Rightarrow e = e + \\ \text{SPOSÓB II} \Rightarrow e = e \end{array}$$

bardzo delikatnie

widzą, książkę, płaczą,
śpią, trochę, liczą

Najczęstsze błędy

TRĄBA

GLEDZIĆ

WIDZĘ

IDAŃ

ŚPIOM

LEŻO

WIDZEM

ALE TEŻ: pąton, kąferęcja, kądolęcje